

DEBRECENI EGETEM
MŰSZAKI KAR

ABSZTRAKTKÖTET

*„Kihívások és tanulságok a menedzsment területén.
Fókuszban a folyamatmenedzsment – az Ipar 4.0 kihívásai”*

BOOK OF ABSTRACTS

*„New Trends and Challenges in Management.
Special Focus on Process Management and Industry 4.0”*

Debrecen, 2021. március 31- 2021. április 1.

Tartalomjegyzék

Angol nyelvű absztraktok	1
Creativity and Innovation to Improve Processes in a Textile Industry	2
To find most Suitable Criteria and Method of Supplier Evaluation and Selection in Construction Industry.	3
Industry 4.0 Effect on The Construction Industry: A Review from Managerial Perspective.....	4
Industry 4.0 Effect on The Construction Industry: A Review from Managerial Perspective.....	5
Structured Light Vision Sensor For Automatic Welding Recognition System	6
Effects of the Online Teaching on the Work life balance of Teachers during Covid-19 Pandemic	7
Inspecting the management patterns of sport civil organizations: A systematic review	8
Improvement of Treated Domestic and Industrial Wastewater Quality in Jordan by Using Six Sigma Approach (DAMIC Process)	9
Suggested techniques to promote remote working in the construction sector	10
Industry 4.0 and Its impact on National Economy Development	11
Cultural diversity, Intercultural Competence, Tolerance and the Economy : a Review	12
The impacts of R&D expenditures in patent applications: a study from the European Union	13
Suppliers' Evaluation: a study of the most important criteria used according to the literature.....	14
Leader's Motivating Language- The Fuel for Employee Vitality	15
Which is the best among ICT companies improving financial performance through inter-organizational trust and innovation?	16
Magyar nyelvű absztraktok	17
A globális felmelegedés, a CO2 emisszió, a születéskor várható élettartam, az élelmezésbiztonság és a termelékenység kapcsolata,	18
Projektkockázatok és kockázatos projektek	19

A parciális kockázatok szerepe a kockázatértékelési folyamatban - esettanulmány a megfelelőségi kockázatokról	20
A parciális kockázatok szerepe a kockázatértékelési folyamatban - esettanulmány a megfelelőségi kockázatokról	21
A tudatos belső kommunikáció a szervezeti hatékonyság szolgálatában	22
HR folyamatok biztonságtechnikája az ipar 4.0. korszakában	24
Informatikus és közgazdász hallgatók etikai attitűdjeinek vizsgálata.....	25
A katasztrófavédelmi hatósági ügyintézés és a lakosságvédelem eredményességét javító „okos” eszközök vizsgálata I.	26
Az Ipar 4.0 és a digitalizáció szerepe a mezőgazdaságban, különös tekintettel a romániai mezőgazdaságban	27
Nyers kávébab világkereskedelmének vizsgálta.....	28
A COVID-19 vírus második hullámában tapasztalható foglalkoztatási kihívások a vállalatok szemszögéből.....	29
A 9.konzolgenerációk válsága-fókuszban a Playstation 5 és az Xbox Series X.....	30
RFID nemcsak a logisztikában	31
A túlképzett munkavállalók képességbeli különbségei	32
Társadalmi innovációs attitűd vizsgálata	33
Munkavédelmi szolgáltatók és az információbiztonság	34
Innovatív lehetőségek a városi közlekedésben	35
Globális válaszok a vitarendezésben. Ésszerű idő a konfliktusmenedzsmentben. ..	36
A Debreceni Egyetem vezetés és szervezés mesterszakos hallgatóinak tanulási motivációra irányuló vizsgálata.....	37
Képzési életpályamenedzsment program a Dunaújvárosi Egyetemen.....	38
Milyen hatása van az ipar 4.0-nak a mezőgazdaságra?	39
A szélenergia előállítására vonatkozó technológiák elemzése	40
Globális kihívások, stratégia és innováció.....	41
Miért nem járnak az emberek labdarúgó-mérkőzésre Magyarországon?	42
Debreceni csoportos órát tartó fitnesz termék szolgáltatás kínálatának felmérése ..	43
Sportcivil szervezetek társadalmi érintettségének vizsgálata	44
Webáruházak fogyasztói megítélésének vizsgálata netnográfiaival a COVID-19 időszakában	45

A nyúlhús fogyasztás felmérése az Észak-alföldi régióban.....	46
Tehetséggondozás szerepe a nemzetközi felsőoktatási rangsorokban	47
Változásmenedzsment eszközök hatékony alkalmazásának lehetőségei. Jógyakorlat és modellváltás a Dunaújvárosi Egyetemen	48
Az automatizáció munkaerőpiaci hatásai a magyar SSC szektorban.....	49
Innováció a profitorientált szektoron túl - átfogó nézőpontból.....	50
A 3D nyomtatás szerepe egy sporttermék innovációjában	51
Módszertani és innovatív megoldások SNI tanulók testnevelésében és sportjában.....	52
A Vezetés 4.0 felé: az Ipar 4.0 menedzserei támogatási és fejlesztési igényeinek megértése.....	53
Élelmiszergyártó vállalatok klaszteranalízise a digitális átalakulás tükrében.....	54
Előnyök és hátrányok az elektromos autózáshoz kapcsolódóan; az emisszió és az új piaci trendek vizsgálata	55
Journal of Labour Economics - A technológiai fejlődés oldaláról	56
Magyar futball klubok gazdasági működése nemzetközi összehasonlításban 2017-2019	57
Az online edzésekben rejlő lehetőségek a fitness edzők és fitness fogyasztók nézőpontjából	58
Családi állapot és munkaerő-piaci sikeresség Magyarországon	59
Esettanulmány építőipari szervezetek megváltozott társadalmi helyzetre vonatkozó megfelelőségi, minőségügyi megoldásairól.....	60
A vezető stílusa - Viselkedési modellek alkalmazása a köznevelési intézményvezetésben	61
Vállalatvezetés hatékony agilis és vállalkozói szemlélettel.....	62
A COVID-19-járvány foglalkoztatási és gazdasági hatásainak bemutatása Szabolcs-Szatmár-Bereg megye autóiparban tevékenykedő váll.....	63
A COVID-19-járvány gazdasági és társadalmi hatásai az elmúlt egy évben az Európai Unióban, különös tekintettel Magyarországra	64
A világjárvány hatása a munkaerő-piaci változásra Erdélyben és Magyarországon.....	65

Angol nyelvű absztraktok

Abstracts in English

Creativity and Innovation to Improve Processes in a Textile Industry

Caique Rodrigues Alves, Joao Henrique Felix Silva de Sousa

University of Debreceen

Contact: caiquealves.eng@gmail.com

Keywords: *My creative Idea, Textile Industry, Program, Process, Continuous Improvement.*

In this scientific work, the My Creative Idea (MIC) program was created and developed in the Coteminas S.A. textile industry with an emphasis on the São Gonçalo do Amarante unit in the state of Rio Grande do Norte. The aim was to critically analyze the improvements of industrial-scale processes resulting from the creativity and innovation intrinsically incorporated and experienced daily in the program. Thus, the general objective of the work was to evaluate the improvements in the productive processes coming from an innovation program in a textile industry, considering as specific propositions with respect to calculating the gains with reduction of losses, cost of implementation of ideas, measure financial returns and evaluate employee satisfaction according to the program. Moreover, there was free access in the company to be able to collect valuable information that could formalize a robust database for later structuring of the document. Therefore, the results verified clarified and emphasized the program's aggregating character to the organization in a general way under aspects that approach the financial spheres and motivation of the employees involved in this whole scenario. I suggest continuing to work on a continuous improvement methodology to further enhance My Creative Idea over the years, as well as insert this method of work to units that have not incorporated this program into their business strategies.

To find most Suitable Criteria and Method of Supplier Evaluation and Selection in Construction Industry.

Erum Zahid

Logistics and Supply Chain Management

Contact: Erum Zahid, Ezahid38@gmail.com

Keywords: *MCDM, AHP, TOPSIS, FUZZY Logic, Construction, Supply Chain Management,*

This article is about to analyse the Situation and Importance of Supplier Selection Method/Criteria in Construction industry. To use these methods, supplier evaluation and selection should be according to 7 R,s together with MCDM Tools and Techniques. Construction Companies can easily use this Prioritization Proposed Methodology during their process. In Construction industry nowadays there is more focus on Sustainability and Risk Management During Construction, so it is important to consider these factors as well thus it will be easier to meet Customer Demand and requirements in the meantime and Future as well. AHP is Commonly used Supplier selection Method in most of the Industry, in this Research AHP will be used together with the TOPSIS Method. Supplier selection criteria mostly based on time, quality, price, sustainability, environment, The Result will be helpful to standardize the Supplier Criteria and Selection Method which can be used in Construction Industry.

Industry 4.0 Effect on The Construction Industry: A Review from Managerial Perspective

Faisal aldebei

Károly Ihrig Doctoral School of Management and Business, University of Debrecen

Contact: faisalaldebei@mailbox.unideb.hu

Keywords: *Industry 4.0, Supply chain, Geographical Information Systems (GIS), Building Information Modeling (BIM), Urban development, Spat*

The term Industry 4.0 was introduced initially to describe the computerization of the manufacturing process. Today, the term industry 4.0 includes a variety of concepts, technologies and innovations enabling continuous development in the manufacturing process, managerial activities that lead to increased efficiency and effectiveness in the value chain. However, it has a limited spillover effect on the construction industry, despite the potential benefits. In recent years researchers have tried to bridge this gap. This movement was termed “construction 4.0” However, this concept has not yet gained much attention. Construction 4.0 initiatives can be divided at two main levels: Construction components level, where the focus is on the manufacturing side of the construction industry, such as: engineer to order, 3D printing and prefabrication. The second level consists of the technologies and tools that support the management of construction sites, -including wastes-. Such as sensors, GIS powered tools And BIM.

Industry 4.0 Effect on The Construction Industry: A Review from Managerial Perspective

Faisal aldebei

Károly Ihrig Doctoral School of Management and Business, University of Debrecen

Contact: faisalaldebei@mailbox.unideb.hu

Keywords: Industry 4.0, Supply chain, Geographical Information Systems (GIS), Building Information Modeling (BIM), Urban development, Spat

The term Industry 4.0 was introduced initially to describe the computerization of the manufacturing process. Today, the term industry 4.0 includes a variety of concepts, technologies and innovations enabling continuous development in the manufacturing process, managerial activities that lead to increased efficiency and effectiveness in the value chain. However, it has a limited spillover effect on the construction industry, despite the potential benefits. In recent years researchers have tried to bridge this gap. This movement was termed “construction 4.0” However, this concept has not yet gained much attention. Construction 4.0 initiatives can be divided at two main levels: Construction components level, where the focus is on the manufacturing side of the construction industry, such as: engineer to order, 3D printing and prefabrication. The second level consists of the technologies and tools that support the management of construction sites, -including wastes-. Such as sensors, GIS powered tools And BIM. The aim of this study is to explore state-of-the-art construction 4.0 practices at a managerial level based on a systematic literature review. The study attempts to answer the questions: (1) What are the different research approaches used to study construction 4.0? (2) What are the current trends and benefits of industry 4.0 integration in the construction industry? (3) What are the challenges and limitations of synchronization between industry 4.0 and construction 4.0?

Structured Light Vision Sensor For Automatic Welding Recognition System

Jamal, Karmoua

University of Miskolc

Contact: jamal.karmoua2019@gmail.com

Keywords: *Structured light, Feature extraction, Seam recognition.*

The utilization of sensors in a robotic welding system for controlling the weld quality leads to change set of instruction manual welding operation in hazardous work environment and situations in presence of fumes and high temperature even in medium or small-scale enterprises.

The seam tracking procedure is very important for extracting weld seam features which can be fed to robot controller system for directing robot all along the weld seam path. The seam tracking procedure can be performed by different types of sensors having their own advantages and disadvantages. In this paper, a structured light vision sensor for weld bead quality inspection and automatic welding recognition system methods are presented. The parts of the proposed system comprise of a computer, a vision sensor, and an industrial robot made by YASKAWA Company, which has six degrees of freedom. Each procedure has different technology or method of weld seam feature extraction which have been studied and described by different authors in different ways. Finally, the experimental results illustrate that the advanced structured light vision sensor methods could get satisfactory execution performance for weld quality inspection.

Effects of the Online Teaching on the Work life balance of Teachers during Covid-19 Pandemic

Khateeb Fatima Riyaz

Karoly Ihrig Doctoral school

Contact:khateeb.fatima86@gmail.com

Keywords: *WLB, Work-life, Remote work, Online teaching*

Covid-19 has changed the nature of work in many ways. One of the major impacts of the Covid-19 pandemic is that the work has moved into the homes of the employees. Teachers have had to adapt quickly to the online teaching. It is assumed that work from home has brought about greater work burden on teachers. With additional work load and it being closer to family, the boundaries between work and life among teachers has become more blurred than ever. This paper seeks to understand and appropriate the interference of work in family life (WIF) among the teachers across various educational institution in the Kashmir valley. The study employs a questionnaire measuring work and family conflict using the Carlson work family conflict scale. The questionnaire is administered to teachers across seven educational institutions in Kashmir valley.

Inspecting the management patterns of sport civil organizations: A systematic review

Kushtrim Vllasaj

Karoly Ihrig Doctoral School of Management and Business

Contact:kushtrim.vllasaj@outlook.com

Keywords: *Management, sport, civil organizations, systematic review*

Undoubtedly, the importance of sports civil organizations has become a cornerstone of social and cultural integration and development, and from this point of view, their study has become more frequent. But from the management's orientation, there seems to be a stumble on their research or at least an ambiguity in the literature content. Thus, the purpose of this study is to systematically review the literature which deals with the field of management of civil sports organizations in the last decade. And this is achieved by collecting and categorizing peer-reviewed articles, mainly from the two databases Scopus and Web of Sciences, but supplemented even more by searching other bibliographies. In addition to a summary of the sub-topics of management through which civil society organizations have been studied, the significance of this paper lies in the possibility of facilitating the identification of the research gaps, namely subtopics that have not been studied sufficiently.

Improvement of Treated Domestic and Industrial Wastewater Quality in Jordan by Using Six Sigma Approach (DAMIC Process)

Lara Ismail

EDAMA for Energy, Water and Environment.

Contact:mohamad.lara2312@gmail.com

Keywords: *six sigma, process improvement, monitoring, wastewater, treatment plants, treatment facilities*

Improper treated Wastewater has serious effect on water pollution, health risks and the biodiversity of aquatic and vegetation ecosystems when it is discharged into surface water sources or into the soil and vegetation areas. Countries that suffer from severe water scarcity must pay a special attention to the quality of treated wastewater as it is considered as water source to some sectors. During the period 2016-2018 in Jordan, testing samples of treated domestic and industrial wastewater indicated a huge number of “out of standard “samples that needs a serious strict response. This study covers the identification, analysis, measurement, improvement and controlling of this issue from a theoretical point of view using the DAMIC process which is a part of the six-sigma approach that seeks to optimize and improve processes. Some of the suggested recommendations are making sure that the treatment facilities are suitable to the characteristics of the influent wastewater, checking the performance of all facilities and repair them when needed, take samples in a regular basis and write detailed reports of each facility, make sure that the staff are experienced, qualified are updated and trained in this field regularly, a response plan must be made if there's a drop in the process performance and finally strict regulations must be taken by the responsible authorities if any wastewater treatment plant showed a weak performance.

Suggested techniques to promote remote working in the construction sector

Lara Ismail , Malak Shatnawi

EDAMA for Energy, Water and Environment, Jordan

Contact: mohamad.lara2312@gmail.com

Keywords: *Keywords: construction sector, projects, pandemic, remote supervision, remote-working*

Like other economic sectors, construction sector has been affected by the Covid-19 pandemic. The effect was ranged between 30% and 45%. This led to delays in the completion of projects as a result of quarantine from time to time and disruption in supply chains due to the new measures to limit the spread of disease and the conditions of physical spacing between workers. The nature of the work of the construction sector necessitates the physical presence to implement the field work and that the engineering supervision be direct for each stage of construction while it was not previously necessary for the presence of any tools and devices that assist in remote supervision and control in addition to the laws and regulations that did not allow supervision and follow-up to It is through indirect, and specifically, remote methods. In order to propose the ideal solutions to remote-working in the construction field, this paper was based on surveying engineers who worked remotely and examine their experience, productivity, and feedback the next step was exploring the gaps and challenges in the construction sector based on these information proposed recommendations were suggested in order to restructuring and transferring the construction sector into technologized and digitalized sector.

Industry 4.0 and Its impact on National Economy Development

Octavia Diana Monica Tuegeh

Károly Ihrig Doctoral School of Management and Business

Contact: voctavia@gmail.com

Keywords: Industrial revolution 4.0, country readiness

This paper aims to study the concept of IR 4.0 for its implementation in Indonesia. Methods include collecting various references with the keywords industry 4.0, the application of information technology, and digitization. To implement good competitiveness, initial mapping is required according to country readiness. The results of this paper also conclude that IR 4.0 is an era that empowers the role of digitizing manufacturing and supply networks that involves the integration of digital information from various sources and locations to drive physical manufacturing and distribution. There are five main technologies for IR 4.0 adoption in Indonesia as follows: Artificial Intelligence (AI), Internet of Things (IoT), Wearable Technology (WT), Advanced Robotic (AR), and 3D Printing (3DP). Each technology component can be used in various industries and manufacturers. It is believed that the use of IR 4.0 will provide a competitive advantage and becomes more effective and more efficient.

Cultural diversity, Intercultural Competence, Tolerance and the Economy : a Review

Osama Alhendi

The University of Debrecen

Contact: osamaelhindi78@gmail.com

Keywords: *intercultural competence; tolerance; cultural diversity; and economic development*

Cultural diversity is generally a controversial topic in the literature. Whereas some studies proved that it has economic benefits, others denied that. However, it is possible to avoid the costs related to that through enhancing each of intercultural competence, on the level of firms, and social tolerance, on the level of economies. To investigate that, the study used literature review analysis. Based on the literature, cultural diversity plays important role in enhancing innovation and entrepreneurship which are necessary for economic development. However, it may result in different challenges such as a lack of trust and conflict. Therefore, it could be feasible to manage and benefit from cultural diversity in the companies through cross-cultural training as well as cultural diversity management. On the other hand, economies can avoid cultural diversity's costs by adopting the policies and institutions which are necessary for enhancing the level of social tolerance among people.

The impacts of R&D expenditures in patent applications: a study from the European Union

Pedro Henrique Chanca Louzada

University of Debrecen

Contact: pedrolouzadac@gmail.com

Keywords: *R&D, Innovation, Patent applications, European Union, Panel data, R&D investment, Intellectual assets.*

This study provides results of the relationship between innovation measurements in the European Union zone. The source of the data is the annual European Innovation scoreboard, this scoreboard provides many assessments of the research and innovation performance of European Union members, showing strengths and weaknesses of their research and innovation system. An Innovation activity related to Intellectual assets was used to represent innovation and the goal of the research is to explore the impacts of investments in Research and Development (R&D) related to the number of patent applications. The method performed was linear regression and the indicator used, as a dependent variable, is the PCT patent applications. The independent variables were the R&D expenditure in the business sector and the R&D expenditure in the public sector. The Gross Domestic Product (GDP) also worked as an independent variable on the proposed model. In addition, it was performed an analysis exploring more independent variables, such as variables related to Human Resources, according to the European Innovation Scoreboard. The results are significant, showing that the R&D expenditure in the public sector and business sector has an impact on the patent dependent variable and the GDP of the country has a significant influence on the patent applications.

Suppliers' Evaluation: a study of the most important criteria used according to the literature

Pedro Louzada

University of Debrecen

Contact: pedrolouzadac@gmail.com

Keywords: Supplier Evaluation, Vendor Selection, Evaluation Criteria, Sustainability

The company's business chain nowadays has some considerable dependence on suppliers. It is not sufficient that suppliers are able to meet the materials and services current requirements, it's necessary to build up a long-term relationship with the suppliers to respond effectively to customer needs and increase the competitiveness, guaranteeing quality and price. The focus of this study is identifying the most important criteria used in the literature and rank these criteria. The definition of the rank must be important to create a new tool of supplier evaluation and also to avoid the Bullwhip effect. A new system of supplier evaluation makes possible the connectivity between the system, and the Enterprise Resource Planning (ERP) of the company, being important to interpret data of the suppliers and to avoid distortions between inventory and demand in the supply chain stages. The method selected for this study is Normalization, measuring in how many articles selected, the criteria is present. In addition, it is possible to identify some information regarding the criteria related with Sustainability. The results are meaningful and show to us that the Price and quality are the most used criteria, being three times more important than the last criteria of the rank proposed, otherwise, criteria related with sustainability are being also used to evaluate a supplier according to the current literature, showing that social and environmental factors are also being considered.

Leader's Motivating Language- The Fuel for Employee Vitality

Shah Ali Murtaza, University of Debrecen

Contact: shahalimurtaxa@gmail.com

Keywords: organizational culture, motivating language, employee vitality, well-being.

JEL Codes: L25, J24, O15.

This study investigates the impact of organizational culture on the employee vitality with a moderating role of leader's motivation language. As we all know that organizations are known for their culture that they develop and maintain for their employee's well-being and vitality. Learning organizations have a prime focus on providing their employees with a vibrant culture where they feel comfortable and grow as professionals. Having said that, culture alone does not guarantee the employee satisfaction and vitality. In this study, we have taken leader's motivating language among all these factors as a pivotal factor which can either disturb or improve employee vitality at work. The underlying theory upon which the theoretical background is built is the MLT (motivating language theory) which provides a model, making us understand how the language used by the leaders, specifically the words and speech, impacts the people working in the organizations. A survey method has been used to collect data from various banks, multinational and corporates firms through a random sampling method. The results of the study have shown that the leader's motivating language i.e. his/her speech has a positive impact on the vitality of employees at work. It is seen that the leader's motivating language strengthens the relationship between organizational culture and employee vitality.

Which is the best among ICT companies improving financial performance through inter-organizational trust and innovation?

Yusmar Ardhi Hidayat, Doctoral School of Management and Business, Faculty of Economic and Business, University of Debrecen

Contact: yusmar.hidayat@econ.unideb.hu

Keywords: *ICT companies, inter-organizational trust, innovation, financial performance*

The Hungarian Information and Communication Technology (ICT) companies have an essential role in a disruptive era. ICT firms should collaborate and innovate to obtain profit. The elusive correlation between trust in business partners and financial performance inspires this study proposing innovation as a mediating variable. This study had two objectives: to examine the effect of inter-organizational trust on innovation and observe innovation's role in improving financial performance within different ICT companies' categories. This study population included active Hungarian ICT corporates. The analysis implemented 100 samples, including micro, small, and medium ICT companies. with random cluster sampling. This research implemented Multigroup Analysis Partial Least Square Path Modelling. This study supported that inter-organizational trust improves innovation within micro and medium ICT companies. Innovation enhances financial performance in small and medium ICT corporates. ICT firms are a good model, in which inter-organizational trust cultivates innovation. This research supported several cohort studies that trust positively influenced innovation. This finding supported that innovation improves financial performance. As an expected finding, innovation could mediate a positive direction between inter-organizational trust and financial performance. Finally, innovation performs a mediating variable improving direction between trust in business partners and financial performance.

Magyar nyelvű absztraktok

A globális felmelegedés, a CO₂ emisszió, a születéskor várható élettartam, az élelmezésbiztonság és a termelékenység kapcsolata,

Relationship between global warming, CO₂ emissions, life expectancy at birth, food security and productivity

Máté Domicián, Debreceni Egyetem, Műszaki Kar

Kapcsolattartó: Máté Domicián, mate.domician@eng.unideb.hu

Kulcsszavak: *éghajlatváltozás, élelmezésbiztonság, várható élettartam, fenntartható fejlődés, termelékenység*

Ennek az előadásnak a célja a globális felmelegedés termelékenységre gyakorolt hatásának vizsgálata, hogy új betekintést nyerjessünk abba, hogy a fenntartható fejlődési célok (SDG-k) megvalósíthatók-e egyidejűleg. A tanulmány feltárja a hőmérséklet-változás és az egy főre eső gazdasági növekedés közvetett kapcsolatát.

Ennek a megközelítésnek az újdonsága, hogy a globális felmelegedés jelenségét dinamikus panelregresszióban kezeli, amely az ENSZ tagállamaiban 2000 és 2017 között gyűjtött adatokra támaszkodik.

Megállapítottuk, hogy a hőmérséklet-emelkedés hosszú távon negatívan befolyásolja a termelékenység növekedését, és valószínűleg marginális hatással lesz a CO₂-kibocsátásra, a várható élettartamra és az élelmezésbiztonságra. A globális felmelegedés nemcsak növeli a természeti katasztrófák gyakoriságát és súlyosságát, hanem a jelenségek több milliárd emberre gyakorolt hatásait és következményeit is feltárja

Projektkockázatok és kockázatos projektek

Project risks and risky projects

Michelberger Pál, Kemendi Ágnes, Óbudai Egyetem, Bánki Donát Gépész és Biztonságtechnikai Mérnöki Kar

Kapcsolattartó: Dr. Michelberger Pál, michelberger.pal@bgk.uni-obuda.hu

Kulcsszavak: projekt, kockázat, bizonytalanság, kockázatkezelés, ISO 31000

A projektek a szervezeti változás kulcsfontosságú mozgatórugói; a kudarcuk vagy a sikereik egyaránt jelentős hatással lehetnek a szervezeti teljesítményre. Kockázatok a projekt teljes életciklusa során jelentkezhetnek. Ezeknek és a projekt-tervezés kezdeti bizonytalanságainak kezelése a projektmenedzsment fontos feladatai.

A tanulmány korszerű projekt- és kockázatkezelési szabványok és ajánlások alapján ismerteti a hagyományos projektmenedzsment eszközök és módszerek kockázatelemzésben, -értékelésben és -kezelésben történő alkalmazását. A szerzők vizsgálják a klasszikus projektmenedzsment célkitűzések (átfutási idő – erőforrás - célok) és a kockázatalapú döntéshozatal közötti kapcsolatot is. A különböző méretű és hatókörű projektek kockázatai valamint az azokra adott kockázatkezelési eljárások eltérőek lehetnek. A tanulmány rávilágít az ISO 31000-es kockázatkezelési szabványcsomag lehetséges szerepére a projektek kockázatmenedzsmentjében.

A szerzők szakirodalmi feldolgozás alapján elemzik a különböző projektek kockázatmenedzsmentjét beleértve a projekt érintettek kockázatokhoz való viszonyát is. A K+F és agilis projekteknek valamint a projektportfolióknak sajátos és összetett kockázati kitettségük van, de projektmenedzsmentjük több rejtett kockázatelemző és -kezelő funkciót is tud biztosítani.

A parciális kockázatok szerepe a kockázatértékelési folyamatban - esettanulmány a megfelelőségi kockázatokról

The role of partial risks in the risk assessment process – a case study for compliance risks

Dr. Bognár Ferenc, Dr. Benedek Petra, BME GTK MVT
Kapcsolattartó: Benedek Petra, benedek.petra@gtk.bme.hu

Kulcsszavak: *risk assessment, compliance risk*

There is an increased worldwide focus on how organizations manage legal and business requirements in uncertainty. Compliance management aims to control the risks of organizational wrongdoing and legal non-compliance. Compliance activities can have crucial effects on customer experience, reputation, costs and sustainability.

The presentation focuses on the risk assessment of compliance risks, highlighting its strategic importance. The purpose of this presentation is to investigate how an effective risk evaluation system can help and ensure the adaptivity of compliance management, therefore contributing to operational resilience and meeting the business challenges.

We present the concept of partial risk and the new PRISM method based on a unique combination of FMEA and risk maps. A real-life case study from the banking sector shows the risk assessment process in detail. Using the new PRISM method, organizations can formulate their unique operation measures to reduce error modes' frequency or improve failure and error detection. The expected results are a better understanding of compliance risks and business continuity. This presentation concludes that an adequate risk assessment methodology can facilitate organizational change for better compliance in changing environment.

A parciális kockázatok szerepe a kockázatértékelési folyamatban - esettanulmány a megfelelőségi kockázatokról

The role of partial risks in the risk assessment process – a case study for compliance risks

Ferenc Bognár, Petra Benedek, BME - Menedzsment és Vállalkozásgazdaságtan Tanszék

Kapcsolattartó: Dr. Bognár Ferenc, bognar.ferenc@gtk.bme.hu

Kulcsszavak: *risk assessment, compliance risk*

There is an increased worldwide focus on how organizations manage legal and business requirements in uncertainty. Compliance management aims to control the risks of organizational wrongdoing and legal non-compliance. Compliance activities can have crucial effects on customer experience, reputation, costs and sustainability.

The presentation focuses on the risk assessment of compliance risks, highlighting its strategic importance. The purpose of this presentation is to investigate how an effective risk evaluation system can help and ensure the adaptivity of compliance management, therefore contributing to operational resilience and meeting the business challenges.

We present the concept of partial risk and the new PRISM method based on a unique combination of FMEA and risk maps. A real-life case study from the banking sector shows the risk assessment process in detail. Using the new PRISM method, organizations can formulate their unique operation measures to reduce error modes' frequency or improve failure and error detection. The expected results are a better understanding of compliance risks and business continuity. This presentation concludes that an adequate risk assessment methodology can facilitate organizational change for better compliance in changing environment.

A tudatos belső kommunikáció a szervezeti hatékonyság szolgálatában

Conscious internal communications serving organization efficiency

*Pál Géza Zoltán, Mezricky László, Linking Expert Kft.
Kapcsolattartó: Pál Géza Zoltán, pal.zoltan@linking.hu*

Kulcsszavak: *Belső kommunikációs, stratégia, tudatosság, hatékonyság, digitális kommunikáció*

Szinte minden vállalatvezető 2021. évi prioritásai között szerepel a munkavállalók elkötelezettségének növelése. A cél elérése érdekében pedig nélkülözhetetlen, a tudatos belső kommunikációs stratégia megalkotása és következetes megvalósítása. Ennek útja, hogy helyes válaszokat találjunk az alábbi égető kérdésekre:

- 1. Miért akarunk kommunikálni? - Milyen üzleti célokat szolgál a belső kommunikációnk?*
- 2. Kinek akarunk kommunikálni? - Milyen különböző munkavállalói csoportok képezik a célközönségünket? Figyelembe kell vennünk, hogy egyes csoportok információs igényei jelentősen eltérhetnek.*
- 3. Mit akarunk kommunikálni? - Milyen tartalmak kommunikálásával kerülünk közelebb a céljainkhoz?*
- 4. Ki lesz felelős az információs tartalmak fejlesztésért, azok jóváhagyásáért, és ki azok közreadásáért?*
- 5. Hogyan? - Milyen kommunikációs csatornán keresztül tudjuk közvetlenül, eredményesen, és mérhető módon eljuttatni mondanivalónkat a munkavállalókhoz?*
- 6. Hogyan lesz mérhető a kommunikációnk eredményessége? - Hogyan fogjuk könnyen, gyorsan és hatékonyan megtudni, hogy eljutott-e üzenetünk az alkalmazottakhoz, és hogy a munkavállalóink hogyan vélekednek az üzeneteink kapcsán?*

7. Hogyan lesz interaktív a céges belső kommunikáció? - Hogyan juttathatják el a munkavállalók könnyen, gyorsan és kényelmesen üzeneteiket, kérdéseiket és javaslataikat a vezetőséghez?

8. Végezetül pedig hogyan fog megtérülni a belső kommunikációs stratégiába fektetett energia és pénz?

HR folyamatok biztonságtechnikája az ipar 4.0. korszakában

HR process safety & security in the industry 4.0. era

Kemendi Ágnes, Óbudai Egyetem

Kapcsolattartó: Kemendi Ágnes, kemendi.agnes@uni-obuda.hu

Kulcsszavak: Safety, Security, Industry 4.0, HR 4.0., AI - artificial intelligence, cognitive science

Digital ecosystems embrace the day-to-day life. Internet is embedded to products and services. Artificial intelligence tools are in support of operational processes of companies. The new technologies have redefined the floor of the work scene.

The publication describes the impact of the new technologies on human resources management in the ever-changing world, introduces what artificial intelligence is about and how the possibilities of artificial intelligence can be unleashed in human resources management.

The publication presents the new possibilities of the ways of working in human resources management in light of the digital transformation and gives an overview of the expected control measures in the HR function that ensure the safety and security of HR processes. Artificial intelligence in HR function has its benefits and barriers. Within the era of industry 4.0 the publication discusses the so called HR 4.0. Phenomenon.

Informatikus és közgazdász hallgatók etikai attitűdjeinek vizsgálata

Computer science students' ethical attitudes

Mondok Judit, Barizsné Dr. Hadházi Edit, DE-IK

Kapcsolattartó: Mondok Judit, jucuska97@gmail.com

Kulcsszavak: *etikai attitűd, egyetemi hallgatók*

Az elmúlt években rohamosan fejlődött az informatikai technológia, ezzel párhuzamban a hallgatók morális viselkedési szokásai is változásnak indultak.

A tanulmányon belül elvégzett elemzés célja, hogy feltárjuk a gazdaságinformatikus és a közgazdász hallgatók magatartásbeli viselkedéseit egy egyetemi tanév alatt. A kutatás konkrétan arra irányul, hogy zárthelyi dolgozatokra vagy vizsgára való felkészülések során, illetve azok teljesítése közben milyen magatartásformákat fogadnak el etikai szempontból a hallgatók, s melyeket kevésbé.

Napjaink koronavírus járványának idején természetesen megváltoztak a tanulási és felkészülési, illetve számonkérési szokások. Célunk összehasonlítani a normál egyetemi tanév alatti hallgatói szokásokat, a járványhelyzetben kialakult új és addig nem megszokott magatartásformákkal és motivációs tényezőkkel.

Tanulmányunk a teljesség igénye nélkül összegezheti, hogy egy a 21. századi egyetemi hallgató milyen normákkal rendelkezik, mit jelent számára a tisztességes viselkedés fogalma és miként reagál bizonyos élethelyzetekre. Rámutathat arra, hogy nagyobb-e a kísértés az etikátlan viselkedésre olyan körülmények mellett, ahol a hallgató fizikai felügyelet nélkül ad számot a tudásáról.

Felmérésünkben a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar egy évfolyamának tanulóit is megkérdeztük, annak érdekében, hogy össze tudjuk hasonlítani a két kar diákjainak etikai attitűdjeit.

A katasztrófavédelmi hatósági ügyintézés és a lakosságvédelem eredményességét javító „okos” eszközök vizsgálata I.

INVESTIGATION OF SMART TOOLS IN ORDER TO IMPROVE THE EFFECTIVENESS OF THE ADMINISTRATION OF DISASTER MANAGEMENT I.

Dr. Lakatos Bence R., Dr. Teknős László, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Nyíregyházi KvK H.O.

Kapcsolattartó: Dr. Lakatos Bence R., lakatosbenceroland@gmail.com

Kulcsszavak: e-közigazgatás, katasztrófa-védelem, Ipar 4.0, IoT, hatékonyság

Egy minden téren jól funkcionáló ország biztonságához elengedhetetlen a közigazgatás és a benne található védelmi igazgatási rendszer megléte. A szerző a mai Magyarországon kialakult katasztrófavédelmi szervezetrendszer működését a hatósági tevékenység oldaláról próbálja meg bemutatni, kiemelt figyelmet fordítva a hatósági ügyintézés eredményességét javító „okos” eszközök vizsgálatára, valamint kutatási célként igazolni azt, hogy a katasztrófavédelmi szervek hatósági ügyintézésének és magának a biztonsági szintnek az eredményességét jelentős mértékben tudják növelni az alkalmazható „okos” eszközök és technológiák, ezzel is hozzájárulva a káresemények, a katasztrófaveszély, valamint a későbbi katasztrófa kialakulásának a megelőzéséhez. A szerző a felhasznált kutatási módszerek alapján bizonyította, hogy az ismertetett problémák miatt a növekvő ellenőrzési szám és a fejlődő információs társadalmi elvárások megkövetelik azt, hogy a katasztrófavédelem területén a hatósági tevékenységet végzők munkáját az okos eszközökkel és technológiákkal segíteni tudjuk, annak érdekében, hogy a biztonság még magasabb szintű lehessen.

Kulcsszavak: e-közigazgatás, katasztrófa-védelem, Ipar 4.0, IoT, hatékonyság

Az Ipar 4.0 és a digitalizáció szerepe a mezőgazdaságban, különös tekintettel a romániai mezőgazdaságban

*THE ROLE OF INDUSTRY 4.0 AND DIGITALIZATION IN AGRICULTURE,
ESPECIALLY IN ROMANIAN AGRICULTURE*

*Nagy Szeréna, PhD hallgató Ihrig Károly Gazdálkodás és Szervezéstudományok
Doktori Iskola*

Kapcsolattartó: Nagy Szeréna, nagyszesze@yahoo.com

Kulcsszavak: *Ipar 4.0 , mezőgazdaság, digitalizáció, Románia*

A robotizáció, az automatizáció, az adatok felhasználása, a mesterséges intelligencia nagymértékben teret hódítanak a világon és a mezőgazdasági szektorban is, amelyek hozzájárulnak egy hatékonyabb mezőgazdasági szektor kialakításához. A mezőgazdaságban a fenntartható fejlődés nélkülözhetetlen eszközei az ipar 4.0 által nyújtott lehetőségek, technológiák. Az agrárszektor számára a digitalizáció jelenti a jövőt, ugyanis növeli a terméshozamot, miközben a környezettermelés mérséklődik, nem növekedik. Jelen kutatás célja, hogy bemutassa az Ipar 4.0 fogalmát, szerepét a mezőgazdaságban, illetve megvizsgálja a romániai mezőgazdasági szektor viszonyulását, körülményeit a digitalizációhoz.

Nyers kávébab világkereskedelmének vizsgálta

Raw coffee beans world trade analysis

Pancsira János, DE GTK

Kapcsolattartó: Pancsira János, pancsira.janos@econ.unideb.hu

Kulcsszavak: *kapcsoltháló-elemzés, kávé, kereskedelem*

A nyers kávé a világ 146. legnagyobb forgalmú terméke. Mindemellett a kávé az egyik legszélesebb körben fogyasztott ital a világon. Az eredmények az mutatják, hogy a globális kávékereskedelem 2002 óta folyamatosan növekszik. Az események és történések egymással kapcsolatban vannak, illetve hatással vannak egymásra. Az emberiség kezdi belátni, hogy egy kis világban élünk és minden, mindennel össze van kapcsolva. Kevés tanulmány foglalkozik a kávékereskedelem hálózatának vizsgálatával. A kutatásom során a világ országai között folytatott nyers kávébab kereskedelmet vizsgálom 2002 és 2019 közötti időszakban. Tanulmányom során a kapcsoltháló-elemzést használom, mely segítségével rávilágítok a kávékereskedelem fontosabb változásaira. Elemzésem során kiderült, hogy a legnagyobb exportőrök Brazília, Vietnam és Kolumbia. Mindemellett a hálózati mutatószámok alapján elmondható, hogy az Európai országok és az Amerikai Egyesült Államok fontos szerepet töltenek be a nyers kávébab világ kereskedelmében.

A COVID-19 vírus második hullámában tapasztalható foglalkoztatási kihívások a vállalatok szemszögéből

Employment challenges in the second wave of the COVID-19 virus from a corporate perspective

Pirohov-Tóth Barbara, Ihrig Károly Doktori Iskola

Kapcsolattartó: Pirohov-Tóth Barbara, pirohovtothbarbara@gmail.com

Kulcsszavak: *foglalkoztatás, vállalkozások, munkaerő-piac, digitalizáció*

A Covid-19 vírus hatására megváltozott piaci körülmények a vállalatokat stratégiájuk és struktúrájuk újragondolására, valamint folyamataik optimalizálására kötelezte. Kutatásom célja, hogy rávilágítsak azokra a koronavírus-járvány második hullámában bekövetkező változásokra, amelyek jelentős hatást gyakoroltak a vállalkozások működésére és jelentős kihívások elé állították őket. A vizsgálathoz egy korábbi kérdőíves vizsgálat (Pirohov-Tóth 2020; Pirohov-Tóth, Kiss 2020) eredményeit használtam fel, melyek szakirodalmi forráselemzéssel, valamint a Központi Statisztikai Hivatal adatbázisának statisztikai adataival kerültek kiegészítésre. Továbbá a vírus első hullámához viszonyítva megvizsgáltam, hogyan változott a munkahelyek termelékenysége a vírus második hullámában. Végezetül pedig olyan vállalati válságkezelési lehetőségek kerültek bemutatásra elemzésemben, melyek gyakorlati alkalmazása hozzájárulhat a válságból való újbóli felemelkedéshez. Megállapítható, hogy a digitalizáció felgyorsulása, valamint a fejlett technológiai eszközök és módszerek széleskörű kiterjesztése a vírus helyzet egyik legnagyobb pozitívumának tekinthető, mely a vállalatok számára e pandémiás helyzetben a túlélést is jelentheti.

A 9.konzolgenerációk válsága-fókuszban a Playstation 5 és az Xbox Series X

Crisis of the 9th generation game consoles-focus on Playstation 5 and Xbox Series X

Szabados György Norbert, Ráthonyi Gergely, Helmeczi András, Pfau Christa, Szabados Krisztián, Bács Zoltán, DE GTK Sportgazdasági és -menedzsment Intézet
Kapcsolattartó: Dr. Szabados György Norbert, szabados.gyorgy@econ.unideb.hu

Kulcsszavak: gaming, e-sport, játékkonzolok, menedzsment

A számítógépes fejlődés bizonyos szintjét elérve jelent meg az igény a számítástechnikai eszközök szabadidős játék célú használatára. A játékpiacon rövidesen önálló utat tört magának, és a múlt század végére megjelentek a kimon-dottan játékokra optimalizált, azaz játékosok igényeit kielégítő sajátos számítógépek, az ún. játékkonzolok. A múlt év végére, hosszas várakozást követően jelentek meg a piacon a 9.generációs játékkonzolok új típusai, a Sony és a Microsoft kiadásában. A szakmában ismertek szerint óriási várakozást követően a konzolok megjelenésének ovációját egy azóta is be nem töltött űr váltotta fel, ugyanis immár több hónapos eseményeket követően jelenthető ki: Playstation 5 és a Microsoft Series X egyszerűen nem beszerezhető. A tanulmány, melynek módszertani alapját első-sorban esettanulmány, meglévő adatok másodelemzése és félig strukturált szakértői interjúk képezik, igyekszik rávilágítani arra, hogy mi vezethetett erre a helyzetre, mennyire átmeneti vagy tartós jelenségről van szó, illetve vajon hogyan is reagál az érintett piac és játékokra áhítozó társadalom erre a helyzetre. Az eredmények szerint sajnos nem csupán átmeneti jelenségről van szó, összetett problémák hatására piaci anomáliák alakultak ki, és még hosszú hónapokig elhúzódó jelenségről van szó, mely alapvetően átforgalmazza a konzolpiaccal kapcsolatos viszonyunkat.

RFID nemcsak a logisztikában

RFID identification not just in logistics

Maklári Gergely, Sipos Csanád, egyéni vállalkozó

Kapcsolattartó: Maklári Gergely, maklarigergo88@gmail.com

Kulcsszavak: *RFID chip, triatlon, aktív, passzív*

Napjainkban egyre elterjedtebb a RFID chipes termék azonosítási technológia. Manapság már nem csak a logisztikában, hanem a sportban is használják. Kutatásunk során szeretnénk feltárni és bemutatni a hasznosítási előnyeit. Összehasonlítjuk a hagyományos módszert az aktív és passzív rendszerekkel, rávilágítunk a rendszer használatának gazdasági előnyeire. Az eredményeinkből kifolyólag könnyebben beazonosítható, hogy melyik a legoptimálisabb rendszer egy versenyszervező számára.

A túlképzett munkavállalók képességbeli különbségei

Ability Differences of Overeducated Workers

*Kotsis Ágnes, Linkner Réka, Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar
Kapcsolattartó: Dr. Kotsis Ágnes, kotsis.agnes@econ.unideb.hu*

Kulcsszavak: *túlképzés, heterogén képességek, foglalkoztatás,*

Vizsgálatunkban a foglalkoztatás illeszkedésére hatással levő tényezők azonosítására teszünk kísérletet. Az illeszkedést a betöltő személy tényleges végzettségi szintje és a munkakör által elvárt végzettségi szint közötti különbséggel mérjük. Ez alapján megkülönböztetünk illeszkedő és túlképzett munkavállalókat, ez utóbbiak azok, akik feleslegesen szerezték meg a diplomát. A nemzetközi kutatások alapján ez utóbbi kategória tovább bontható ténylegesen, és kvázi túlképzett munkavállalókra aszerint, hogy kihasználják-e a képességeiket. A kvázi túlképzettek azok, akik alacsonyabb képességekkel rendelkeznek, és emiatt ők később sem tudnának olyan munkakörökbe kerülni, amely illeszkedne a végzettségükhöz. Kutatásunk arra keresi a választ, hogy milyen képesség területeken lehet kimutatni különbségeket ezen illeszkedési kategóriák között.

Társadalmi innovációs attitűd vizsgálata

Examining social innovation attitudes

Varga Krisztina, Miskolci Egyetem, Vezetéstudományi Intézet
Kapcsolattartó: Varga Krisztina, szvvk@uni-miskolc.hu

Kulcsszavak: társadalmi innováció, attitűd

A tanulmány célja a társadalmi innovációs attitűd mérési lehetőségeinek vizsgálata - a szakirodalmi ajánlásokhoz igazodva - a lakosság társadalmi innovációs attitűdjének kérdőíves vizsgálata alapján. A kérdőíves felmérés során Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében végeztem a pilot kutatást, ahol 220 fő bevonásával vizsgáltam a megye lakosainak társadalmi innovációval kapcsolatos ismereteit, valamint a társadalmi problémák iránti érzékenységüket. A vizsgálat eredményei alapján - összhangban a szakirodalmi megállapításokkal – a műszaki és gazdasági innovációk csak a társadalmi, humán és szervezeti fejlesztésekkel együtt képesek az életszínvonal növelésére. A vizsgálatba bevont egyének – a társadalom hasznos tagjaiként - keresik a társadalmi részvétel és együttműködés növelésének módjait, és olyan ötleteket valósítanak meg, amelyek társadalmi értéket generálnak, és még hatékonyabbá teszik a társadalmat.

Jelen tanulmány keretei között a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében 2020-ban folytatott (pilot) kérdőíves kutatás néhány eredménye segítségével ismertetem a vizsgált lakosság attitűdjét a társadalmi innovációval kapcsolatban, valamint érzékenységét a társadalmi problémák iránt. A felmérés fő célja a társadalmi innovációval kapcsolatos attitűd feltérképezése.

Munkavédelmi szolgáltatók és az információbiztonság

OHS services and information security

Molnár Balázs, Óbudai Egyetem

Kapcsolattartó: Molnár Balázs, molnar.balazs@uni-obuda.hu

Kulcsszavak: információbiztonság, bizalom, bizalmi viszony, szervezetközi bizalom

A munkavédelmi szolgáltatók gyakorlatilag a KKV-k számára nyújtanak adott szolgáltatásokat. A munkavédelmi szakemberek munkája közben elkerülhetetlen, hogy betekintsenek néha bizalmas iratokba, olyan információkhoz férjenek hozzá, melyek egy vetélytárs hozzáférése esetén jogosulatlan előnyökhöz is juthat.

Mivel a szolgáltatók hivatalosan nem a munkáltató állományába tartoznak, ezért az információkat tudniuk kell kezelni. Gyakorlatilag az MSZ ISO/IEC 27002 az információbiztonság menedzsmentjének gyakorlati kódexe.

A tanulmányomban munkavédelmi szolgáltatókkal készítettem interjút, melyből a következőket szeretném kideríteni:

- *Hogy tárolják és kezelik a munkavédelmi szolgáltatók az információkat, adatokat*
- *kötnek-e a vállalatok és a szolgáltatók információbiztonság megőrzésével, dokumentálásával kapcsolatos szerződést*
- *kizárólag olyan információkhoz jutnak-e a szolgáltatók, melyek nem sértik a bizalmasság témakörét*

Az interjúk elemzésével szeretnék rámutatni az esetleges hiányosságokra, illetve a fejlesztendő területekre.

Innovatív lehetőségek a városi közlekedésben

Innovative opportunities in urban transport

Tóth Szabolcs, Kovács Tünde, Bittner Beáta, Nagy Adrián, DKV Debreceni Közlekedési Zrt

Kapcsolattartó: Tóth Szabolcs, toth.szabolcs@dkv.hu

Kulcsszavak: közlekedés, fenntarthatóság, innováció

A nagyvárosokban való közlekedés napjainkra egyre nagyobb kihívást jelent a lakosság számára, egyre több időbe kerül kiválasztott úticélunk elérése. A városokban robbanásszerűen növekszik az egy lakosra jutó gépjárművek száma, míg a meglévő úthálózat nem tudja lekövetni ugyanezen fejlődési dinamikát. Világ méretű tendencia, hogy sajnos egyre többen választják az egyéni közlekedési eszközöket és személygépjárművel közlekednek a városok útjain, amely miatt egyre gyakrabban közlekedési dugók alakulnak ki. Az ebből az okból megnövekedett és kiszámíthatatlan utazási idő mellett jelentősen romlottak a levegő szennyezettségi adatok és visszaesett a városi élet minősége is. A probléma meglehetősen sokrétű, melynek megnyugtató megoldása hatalmas kihívás elé állítja a városban élőket. Jelen tanulmányban keressük azon innovatív lehetőségeket, amelyekkel a városi lakosságot a közösségi közlekedési formák irányába lehet terelni.

Globális válaszok a vitarendezésben. Ésszerű idő a konfliktusmenedzsmentben.

Global answers in dispute resolution. Reasonable time in conflict management.

dr. Kohlhoffer-Mizser Csilla, Óbudai Egyetem

Kapcsolattartó: dr. Kohlhoffer-Mizser Csilla, mizser.csilla@uni-obuda.hu

Kulcsszavak: *mediation, alternative dispute resolution, conflict, trust, time*

In the area of conflict management, alternative dispute resolution, there are several subjects of research. We can lay stress on the methods we use, we can study forms of communication, the issue of contracts. Representatives from more than 50 countries, including the US and China, gathered in Singapore on Aug 7. 2019 for signing an international convention on mediation, adopted by the United Nations General Assembly and named after Singapore. Conflict management operates in cross-border disputes in civil law cases, of course it is well known in the field of criminal law, too – subject of compensation between of perpetrator and victim. The paper aims to emphasize the aspect of the borderless nature of conflict-management. The sphere of family law mediation, neighborhood conflict mediation, business mediation, mediation in inheritance debates can not be clearly separated from each other regarding the methods of mediation. Every conflict, every type of case has common paths during the mediation process. This article aims to summarize the position of mediation, with a special focus on civil procedures, based on Hungarian data on the regulation of the United Nations and of the European Union with the aim of displaying methods that are globally, internationally usable and applicable without borders. Timeframe for a procedure is an important, primary and also a conclusive question.

A Debreceni Egyetem vezetés és szervezés mesterszakos hallgatóinak tanulási motivációra irányuló vizsgálata

Study on Learning Motivation of Master's Students in Management and Leadership at the University of Debrecen

Hajdu Franciska, Barizsné Dr. Hadházi Edit, Dr. Kotsis Ágnes, Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar

Kapcsolattartó: Hajdu Franciska, franciska.hajdu@hotmail.hu

Kulcsszavak: *felnőttkori tanulás, motiváció, hallgatók*

Tanulmányunk célja a felnőttkori tanulás témakörének bemutatása. Ennek érdekében először meghatározzuk a tanulás definícióit és fontosságát az ember életében. Ezt követően kitérünk a felnőtt korban történő tanulás történelmi hátterére és alakulására. Bemutatásra kerül a felnőttkori tanulás motivációja különböző motivációs elméletek függvényében. A tanulmány második felében egy kezdeti kutatás kerül bemutatásra, melynek középpontjában a felnőttkori tanulás motivációja áll. Kutatásunk alanyai fiatal felnőttek, akik a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Karának vezetés és szervezés mesterszakán folytatják tanulmányaikat. Arra szeretnénk válaszokat kapni, hogy a különböző tényezők milyen mértékben motiválják a fiatal felnőtteket. Az eredményekkel képet szeretnénk adni mind az oktatók, mind a versenyszférában dolgozó humánpolitikai szakembereknek arról, hogy miképp jellemezhető a vizsgált hallgatók tanulási motivációja. A kutatást a későbbiekben nagyobb mintára is kívánjuk kibővíteni.

Képzési élet pályamenedzsment program a Dunaújvárosi Egyetemen

Training Career Management Programme at the University of Dunaújváros

András István, Rajcsányi-Molnár Mónika, Balázs László, Dunaújvárosi Egyetem
Kapcsolattartó: Dr. habil András István, andras@uniduna.hu

Kulcsszavak: *hallgatói sikeresség, élet pályamenedzsment, fenntartható felsőoktatás*

A Dunaújvárosi Egyetem életében 2012-ben bekövetkező szemléletmód váltás eredménye a ma már eredményesen működő és az ország felsőoktatási intézményei számára ismeretes Hallgatói Sikeresség Támogatása (HASIT) program kidolgozása. Előadásunk az elmúlt évek tapasztalataira való reflexió. A HASIT rendszer működéséből nyert visszajelzések és a hallgatói eredmények újabb kérdések megfogalmazására ösztönöztek bennünket. Felismertük, hogy az egyetemi közegben tett erőfeszítéseink mellett igény és lehetőség mutatkozik arra, hogy egy, a tanulói élet pályája teljes egészére reflektáló program kidolgozásába kezdjünk, elősegítve ezzel a megfelelő pályaválasztást, a tudatos szakképzési élet pályája megalkotását, támogatva a végzettséget szerzett fiatalok elhelyezkedését. A Képzési Élet pályamenedzsment Program célja egy átfogó intézkedés megvalósítása a téves pályaválasztások, az egyetemi lemorzsolódások és a munkahelyi fluktuáció csökkentése érdekében. Előadásunk három főbb egységet foglal magába. Az első részében a projekt társadalmi vonatkozásainak áttekintésére, a problémafelvetés megfogalmazására és a közvetett, közvetlen hatások körvonalazására vállalkozunk. Ezt követően a projekt főbb elemeinek bemutatását közöljük. Reflektálva a társadalmi probléma felvetésre meghatározzuk azon beavatkozási pontokat, melyek mentén a KÉP támogatni tudja az eredményes karrierút megvalósulását. Az előadást a KÉP programelemeinek ismertetése mellett a fejlesztés céljainak és koncepciójának bemutatása zárja.

Milyen hatása van az ipar 4.0-nak a mezőgazdaságra?

What is the impact of industry 4.0 on agriculture?

Kovács Edit Veronika, Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Vidékfejlesztés, Regionális Gazdaságtan és Turizmusmenedzsment Intézet

Kapcsolattartó: Kovács Edit Veronika, nagyeditvera@gmail.com

Kulcsszavak: fenntartható mezőgazdaság, szenzor, robotika, digitalizáció

Napjainkban a hagyományos mezőgazdasági tevékenység már nem fenntartható. A FAO előrejelzése szerint a föld lakossága 9,6 milliárd főre növekszik 2050-re. A növekvő népesség olyan folyamatokat indít el, ami több szempontból is befolyásolja a mezőgazdasági tevékenységet, illetve közvetlenül is hatással van a szektorra. Továbbá nem szabad megfeledkezni a klímaváltozás okozta kedvezőtlen hatásokról, mivel az időjárás változékonysága jelentősen befolyásolják a mezőgazdasági tevékenységet. Napjainkban a mezőgazdaságot is érintő globális kihívások egyre inkább cselekvésre késztetik a primer szektorban tevékenykedőket. Eredményként az állattenyésztés és a növénytermesztés területén nagy változás figyelhető meg, egyre jobban előtérbe kerül az automatizálás, robotika, szenzoros megfigyelés, monitoring, nyomonkövetés és a digitalizáció. A speciális gépesítés eredményeként egyre több termék állítható elő, optimalizálva a termelési folyamatokat csökkentve a környezetterhelést és a pazarlás mértékét. A végbemenő technikai fejlődésnek köszönhetően egyre több adat gyűjthető össze a mezőgazdaságot befolyásoló külső tényezőkről, mint például talaj összetétele, növények állapota, pontosan mikor és mennyi műtrágyát szükséges kijuttatni. A digitális technológia segítségével növelhető a hatékonyság és a versenyképesség a mezőgazdaságban. Így megteremthető a fenntartható és a versenyképes élelmiszer-termelés, hozzájárulva a mezőgazdaság környezetre gyakorolt negatív hatásainak csökkentéséhez.

A szélenergia előállítására vonatkozó technológiák elemzése

ANALYSIS OF TECHNOLOGIES FOR THE GENERATION OF WIND ENERGY

Joao Henrique Felix Silva de Sousa, Caique Rodrigues Alves, University of Debrecen,
Faculty of Engineering

Kapcsolattartó: Joao Henrique Felix Silva de Sousa, jjsousa6@gmail.com

Kulcsszavak: Wind Energy, Technology Map, Renewable Energy.

In today's world, the ability to anticipate the future becomes increasingly important to enable organizations to reshape, increasing their ability to move toward desired futures to achieve good levels of sustainable development, in order to create wealth and improve the quality of life. This ability can also be reflected in the increase of the capacities to manage the conflicting characteristics of the decision-making process, in the short, medium and long term. In this sense, the present work seeks to analyze the current context of wind energy generation technology, highlighting elements of sustainability present in this energy source. In methodological terms, a literature review was carried out on the theme of the study, especially about the importance of wind energy generation and it is refocusing on the challenges to sustainability. In addition, a technology map was drawn to indicate a future technology trend. The results showed that wind energy is in full development worldwide, as a result of development and research, which can be verified by the constant improvements in the technology of this sector.

Globális kihívások, stratégia és innováció

Global challenges, strategy and innovation

*Nagy Adrián, Bittner Beáta, Gabnai Zoltán, Madai Hajnalka, Nábrádi András,
Debreceni Egyetem*

Kapcsolattartó: Nagy Adrián, nagy.adrian@unideb.hu

Kulcsszavak: *stratégia, innováció, fenntarthatóság*

A XXI. században a Föld lakosságának egyre több globális kihívással kell szembe néznie. Számos olyan gazdasági, társadalmi és ökológiai kérdésben kell előbb-utóbb megoldást találni, ami alapvetően befolyásolja a jelenleg megszokott életminőségünket. A túlnépesedés, a migráció, az éhínség, az ivó- és öntözővíz készlet végeessége, az egészségügyi problémák, a pandémia, a környezetszennyezés, a felmelegedés, az információs robbanás mind-mind olyan kényes kérdések, amelyekkel napi szinten szembesülünk. Mindeközben meg kell próbálnunk lépést tartani a technológia óriási léptékű fejlődésével is, amihez elengedhetetlen a tájékozottság, a stratégiai szemlélet és az innovatív hozzáállás.

Ebben a tanulmányban olyan példákkal kívánjuk szemléltetni a jelenségeket, amelyek iránymutatással szolgálnak a jövőre vonatkozóan és jól szemléltetik az emberi leleményességet és találékonyságot annak pozitív és negatív hatásaival együtt.

Miért nem járnak az emberek labdarúgó-mérkőzésre Magyarországon?

Why the hungarian population keep away themselves from football stadiums?

*Balogh Renátó¹, Kardos Magdolna Valentina², Dr. Bácsné Prof. Dr. Bába Éva¹,
Debreceni Egyetem GTK Sportgazdasági és -menedzsment Intézet
Kapcsolattartó: Balogh Renátó, balogh.renato@econ.unideb.hu*

Kulcsszavak: *sportfogyasztás, sportmarketing, fogyasztói magatartás*

A passzív sportfogyasztással kapcsolatos kutatások mind nemzetközi, mind hazai szinten rendre a szurkolók motivációval foglalkoznak. Ugyanakkor Magyarországon az észak-amerikai és nyugat-európai példáktól eltérően arra a kérdésre kell válaszokat keressünk, hogy az emberek miért nem járnak labdarúgó-mérkőzésekre. Annak érdekében, hogy választ találjunk erre a kérdésre online kérdőíves vizsgálatot végeztünk, melynek elemszáma 347 fő. A mérkőzésektől távolmaradók elemzésére sportfogyasztástól való tartózkodási skálát alkalmaztunk, mely skála megbízhatóságát Cronbach-alfa érték számítással ellenőriztük. A főkomponens-elemzésünk után 5 belső és 5 külső tartózkodási faktor alakítottunk ki, amelyeken egyrészt demográfiai, másrészt sportfogyasztással kapcsolatos változók mentén hipotézisvizsgálatokat végeztünk. Eredményeink alapján megállapítottuk, hogy a közvélekedéssel ellentétben a magyar futballmérkőzések alacsony nézőszámáért nem kizárólag és elsősorban a sikertelenség és a mérkőzések alacsony színvonala a felelős. Válaszadóinkat leginkább a labdarúgáshoz kapcsolódó állami intézkedések tartják távol a stadionoktól, továbbá az, hogy szívesebben vesznek részt más szabadidős programlehetőségeken.

Debreceni csoportos órát tartó fitness termek szolgáltatás kínálatának felmérése

Survey of the service offer of fitness clubs for group classes in Debrecen

*PFAU C , BARTHA É , MÜLLER A , SZABÓNÉ SZŐKE R, BÁCSNÉ BÁBA É, DE
GTK Sportgazdasági- és menedzsment Intézet
Kapcsolattartó: Dr. Pfau Christa, pfau.christa@econ.unideb.hu*

Kulcsszavak: *fitness, szolgáltatás,*

A fitness szolgáltatók által kínált edzések bárki számára igénybe vehetők, könnyen elérhetőek, számtalan típusú, méretű fitnessközpont áll a sportolni vágyók rendelkezésére, amelyet azért is szükséges kihangsúlyozni, mert a mindennapos testmozgás fontos színterei lehetnek ezek a sportlétesítmények. Kutatásunk több részből tevődik össze, amelyben olyan debreceni fitness termeket elemeztünk, ahol csoportos óra is elérhető. Megvizsgáltuk alap és mellékszolgáltatásait, interjúkat készítettünk a termék edzőivel és gazdasági elemzést is végeztünk. Ebben a tanulmányban feltérképeztük a termék földrajzi elhelyezkedését a városon belül. Vizsgálatuk a fitnesstermek adottságait, a honlapon található információkat, közösségi oldalon való megjelenésüket. Eredményeink tizenegy debreceni fitnessteremről kapott információink alapján levont következtetéseinket tükrözik. Minden fitness terem biztosít a diákok számára kedvezményeket, egyes termék célcsoportjai kimondottan az egyetemi hallgatók. Az elmúlt években a TRX, alakformáló és spinning órátípusok voltak a legnépszerűbbek. A közösségi oldalon népszerűbb termék folyamatosan, napi rendszerességgel osztanak meg híreket, ajánlásokat. Annak ellenére, hogy a vizsgált termék próbálja követni az éppen aktuális trendet, mégis vannak elmaradások, minőségi és mennyiségi különbségek a termék szolgáltatásai között.

Sportcivil szervezetek társadalmi érintettségének vizsgálata

Examining the social involvement of sports NGOs

*Dr. Szabados György Norbert, Dr. Madarász Tamás, Debreceni Egyetem
Gazdaságtudományi Kar Sportgazdasági-és Menedzsment Intézet
Kapcsolattartó: Dr. Madarász Tamás, madarasz.tamas@econ.unideb.hu*

Kulcsszavak: *nonprofit, civil sport, társadalmi érintettség*

A KSH hazai adatbázisában fellelhető információkat elemezve azt tapasztalhatjuk, hogy a szervezetek bevételeinek és tevékenységi körének támogatására befolyt bevételek meghatározó része főként állami vagy magán támogatásból származnak. Ha ebből a nézőpontból vizsgáljuk ezeket a szervezeteket, fontos megértenünk, hogy milyen szerepet töltenek be a társadalmi feladatok ellátásában. A civil szervezeti szféra és az emberek közötti kapcsolatot vizsgálva az a fő kérdés, hogy milyen módon hatnak az emberekre a civil szervezetek a működésük során?

A civil szervezetek azon belül is a sport civil szervezetek társadalmi hasznosságának vizsgálata kiemelt területként jelentkezik. Vizsgálatunkban arra vállalkozunk, hogy megvizsgáljuk a felmérésben szereplő szervezetek aktivitását, azok társadalmi hatását és a keletkező adatokat összevessük a helyi társadalomban betöltött szerepükkel. A vizsgálat során felmért civil szervezetek közel 50%-a lokális hatókörrel rendelkezik, valamint több mint 50%-a jellemzően tömeg-és szabadidősporttal kapcsolatos tevékenységet folytat.

Webáruházak fogyasztói megítélésének vizsgálata netnográfiaival a COVID-19 időszakában

Examination of consumer perception of web stores with netnography in the period of COVID-19

*Kardos Magdolna Valentina¹, Dr. Gál Tímea², Debreceni Egyetem GTK
Kapcsolattartó: Kardos Magdolna Valentina, kardos.valentina95@gmail.com*

Kulcsszavak: online kereskedelem, közösségi média, netnográfia

Az online vásárlás egyre inkább a hétköznapjaink részévé válik, melyet az is bizonyít, hogy a koronavírus-járvány okozta gazdasági válság közepette az online kiskereskedelem 30%-ot meghaladó növekedést ért el Magyarországon. Nemzetközi kutatások igazolták, hogy a fogyasztók közel 90%-a vásárlásaikat megelőzően szinte ugyanannyira veszik figyelembe az online véleményeket, mint a családtagok vagy barátok ajánlásait, döntéseikre pedig a digitális csatornák, ezen belül is a Facebook van a legnagyobb hatással. Kutatásunkban egy konkrét akcióhoz, a Black Friday-hez kapcsolódóan arra a kérdésre kerestük a választ, hogy a Magyarországon működő legnagyobb forgalommal bíró, online webáruházzal is rendelkező üzletek, mennyire aktívan használják a Facebook közösségi oldalt a fogyasztók elérésére, illetve befolyásolására. Vizsgálatunk módszerül a netnográfiaát választottuk, mellyel az áruházak Facebook oldalain a Black Friday hetében megjelenő posztokat, az arra adott fogyasztói reakciókat, illetve hozzászólásokat elemeztük. Eredményeink azt mutatják, hogy az általunk kiválasztott öt webáruház közül a három legnagyobb forgalommal bíró alkalmazott kidolgozott Facebook kampányt az akció keretein belül. A hozzászólásokat elemezve a fogyasztókat 5 kategóriába soroltuk be az elégedettség és a bizalom alapján: az elégedettek, az elégedetlenek, az érdeklődők, trollok, illetve a némák csoportjába. A kommentek többségét az elégedetlenek és a trollok fogalmazták meg.

A nyúlhús fogyasztás felmérése az Észak-alföldi régióban

Survey of rabbit meat consumption in the Northern Great Plain region

Godáné Sörös Anett, Szűcs Kristóf, Csipkés Margit, A nyúlhús fogyasztás felmérése az Észak-alföldi régióban

Kapcsolattartó: Csipkés Margit, csipkes.margit@econ.unideb.hu

Kulcsszavak: *nyúlhús fogyasztás, kérdőíves felmérés, egészséges életmód*

A mindennapi életünkbe a nyúlhús fogyasztása, illetve az ezzel kapcsolatos alapvető ismeretek mindenképpen alacsonyabb szinten vannak, mint a főbb állatcsoportoké (csirke, marha, sertés, stb.). Köztudott azonban, hogy a nyúlhús íze jellegzetes és fogyasztásával a szervezetünkre jótékony hatással lehetünk. Meglepődve tapasztaltuk a kutatásunk közben, hogy a baráti kör, a munkatársak, illetve a családtagok is alig foglalkoznak nyulakkal, illetve kevesen fogyasztanak nyúlhúsból származó termékeket napjainkban.

A jelenlegi híradások alapján az hallható, hogy a hazai nyúltermelés szinte teljes egésze exportáruként kerül forgalmazásra Magyarországon, illetve a hazai fogyasztás is nagyon alacsonynak tekinthető. Ezen ismeretekből kiindulva a kutatásunk célja, hogy felmérjük az Észak-alföldi régióban a nyúlhús fogyasztási szokásokat, illetve bemutassuk a nyúlhús pozitív hatásait az emberi szervezetre. A kutatásunk fogyasztói oldalának a megismeréséhez egy kérdőíves felmérést is elvégeztünk, ahol felmértük a fogyasztás gyakoriságát (vagy ha nem fogyasztott az adott kitöltő, akkor annak mi az oka), illetve a fogyasztással kapcsolatos ismereteket az Észak-alföldi régióban. A kutatásunk fő célja, hogy megismertessük az olvasókkal az európai és magyarországi nyúltenyésztés volumenét, illetve a nyúlhús fogyasztást, valamint megismertetni az Olvasóval a nyúlhús jótékony hatásait, illetve annak az összetételét.

Tehetséggondozás szerepe a nemzetközi felsőoktatási rangsorokban

The role of talent management in the international ranking of higher education institutions

Liskuné Vathy Veronika, Ihrig Károly Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola

Kapcsolattartó: Liskuné Vathy Veronika, vathy.veronika07@gmail.com

Kulcsszavak: talent managment, higher education, international ranking

Napjainkban számos felsőoktatási intézményi rangsorral találkozhatunk, amelyek tájékoztatást nyújtanak egy adott felsőoktatási intézmény munkásságáról, teljesítményéről. A ranglistáknak a szerepe megmutatkozik a tovább tanulni vágyó személyek döntési folyamatában, a felsőoktatási intézmények egymás közti viszonyítási folyamataiban, valamint a politikai döntések során az oktatási stratégiák kidolgozásában, továbbá a hírnév megteremtésében. A tanulmányban a tehetséggondozás jelentőségét vizsgáltam a felsőoktatási rangsorok mutatószámainak alakulásában. A ranglisták különböző módszertant alkalmaznak a felsőoktatási intézmények átfogó elemzésének elkészítése során. Elmondható, hogy a tehetséggondozás által elért eredmények hatásai közvetett módon jelennek meg. A vizsgálatomban továbbá bemutatásra került a felsőoktatási intézmények rangsorban betöltött szerepének jelentősége a nemzetköziesedés folyamatában is.

Változásmenedzsment eszközök hatékony alkalmazásának lehetőségei. Jógyakorlat és modellváltás a Dunaújvárosi Egyetemen

Possibilities of effective application of change management tools. Good practice and model change at the University of Dunaújvár

Dr Varga Anita, Aczél Áron, Dunaújvárosi Egyetem
Kapcsolattartó: Dr. Varga Anita, vargaa@uniduna.hu

Kulcsszavak: *változásmenedzsment, szervezet, átalakulás, jógyakorlat, minőségfejlesztés*

2021 – ben a felsőoktatási intézmények, mint konkurens vállalatok versenyeznek egymással. Törekednek szolgáltatásaik minőségi mutatóinak erősítésére annak érdekében, hogy minél több fogyasztót, vagyis leendő hallgatót nyerjenek meg. A versenyszerű működés elengedhetetlen feltétele a hatékony stratégiai menedzsment elvű rendszerfejlesztés, magas szintű alkalmazkodás és a különböző időhorizontokon való pontos tervezés. A külső környezet heterogén változásainak követése komplex rendszerelvű gondolkodásmódot, partnerközpontú munkaerő piaci elvárásokon alapuló képességek magas szintű használatát igényli. Ezen események bekövetkeztekor gyakran hátrányos változások érinthetik a szervezet működését, melyek elhárításához, hatásainak minimalizálásához rendszerszintű problémakezelésre van szükség. A tanulmány célja, hogy bemutassa a DUE egyik kulcsfontosságú szervezeti egységének külső és belső változásokhoz való adaptálódását elsősorban a 2020. év változásainak tükrében összegezze a tapasztalatokat és azokat jógyakorlatokká alakítsa melyek felhasználhatóak lesznek a közelgő intézményi modellváltás során.

Az automatizáció munkaerőpiaci hatásai a magyar SSC szektorban

The effect of automation on the labour market in the Hungarian SSC sector

Dr. Juhász Krisztina, Edutus Egyetem

Kapcsolattartó: Dr. Juhász Krisztina, juhasz.krisztina@edutus.hu

Kulcsszavak: *Automatizáció, RPA, SSC, Munkaerőpiac, Felsőoktatás*

A technológiai fejlődéssel az élő munkát kiváltó alkalmazások, megoldások egyre elterjedtebbé válnak nemcsak az iparban, hanem a szolgáltatások területén is. A cikk a robotizált folyamatautomatizálás (RPA) által kínákozó lehetőségeket és azok munkaerőpiaci hatásait elemzi, a hazai SSC (Shared Service Center) szektorra fókuszálva. Az egyre nagyobb arányban elterjedő robotizáció átalakítja az emberi munkaerő által végzett folyamatokat, tevékenységeket, új kihívások elé állítva a munkavállalókat is. A folyamat eredményeként bizonyos munkakörök megszűnnek, újak keletkeznek, ezáltal másfajta készségek, képességek kerülnek előtérbe. Az átalakulást a COVID-helyzet tovább erősítette, felgyorsítva a szektorban a munkaerőpiaci változásokat is. Nemzetközi és hazai felmérésekre, illetve hazai SSC-k tapasztalataira alapozva a cikk összegzi ezeket a legfontosabb tendenciákat, illetve irányokat. Ezen túlmenően kitér arra is, hogy a felsőoktatásban milyen változásokra van szükség ahhoz, hogy fel tudjuk készíteni a hallgatókat a munkaerőpiac megváltozó elvárásaira.

Innováció a profitorientált szektoron túl - átfogó nézőpontból

Innovation in Nonbusiness Organizations from a Conceptual Point of View

*Pataki Béla, Sándorfi Gergő, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem -
Gazdaságtudományi Kar - Menedzsment és Vállalkozásgazdaságtan Tanszék
Kapcsolattartó: Sándorfi Gergő, sandorfi.gergo.almos@gtk.bme.hu*

Kulcsszavak: innovation, diffusion of innovations, non-profit organizations

The definitions of innovation have been transformed a lot over time since Schumpeter introduced his concept. Even recently one of the most prestigious innovation management reference, the Oslo Manual have changed its concept, reduced to product and to business process innovations. One rarely discussed aspect of the concept of innovation is that most of the definitions are referring to the business sector, only a few of them are referring to any kind of organizations, including the non-profit and the governmental organizations. Any kinds of organizations must innovate sooner or later, therefore they have to learn how to manage innovation effectively and efficiently. That is why the broad type of definitions is recommended, involving not only for-profit organizations but non-profit and governmental organizations as well.

A 3D nyomtatás szerepe egy sporttermék innovációjában

The role of 3D printing in the innovation of a sports product

*Mórik Kornélia Veronika, Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Ihrig Károly
Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola*

Kapcsolattartó: Mórik Kornélia Veronika, morik.nelly@econ.unideb.hu

Kulcsszavak: sporttermék, innováció, 3D nyomtatás

A sporttermékek gyártása esetében is fontos a szerepe a termékinnovációnak, hiszen a magyar gyártók nincsenek könnyű helyzetben a világpiacon és ahhoz, hogy lépést tudjanak tartani és ne veszítsenek a piaci részesedésükből, az előállítóknak folyamatosan monitorozni, elemezni szükséges a piacot és ez alapján a már meglévő termékeiket tovább kell fejleszteni. Az innovációra nem kevés pénzt kell elkülöníteni egy vállalat költségvetésében, ezért lényeges, hogy amennyire csak lehet, csökkenteni tudják annak költségeit. A magyar gyártmányú NAJADE gumiuszonyok esetében a gyártáshoz öntő formákra van szükség, melyek darabja több millió forintba kerül. Ahhoz, hogy egy új terméket –új méretet, eltérő alakot- tudjanak előállítani, legelőször egy mintát kell elkészíteni, amit természetesen egy új öntőforma kialakítása előz meg, több millió forint értékben. A tanulmányban bemutatott, a 4. ipari forradalom egyik vívmánya, a 3D nyomtatás ebben nyújt a cégnek óriási segítséget, mert ennek a technikának az alkalmazásával a minták elkészítésénél hatalmas összeg takarítható meg.

Módszertani és innovatív megoldások SNI tanulók testnevelésében és sportjában

Methodological and innovative solutions in physical education and sports for SNI students

*Laoues-Czimbalmos Nóra, Czimbalmos Csaba, Dr.habil Müller Anetta, Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar
Kapcsolattartó: Laoues-Czimbalmos Nóra, laoues.nora@ped.unideb.hu*

Kulcsszavak: Sajátos nevelési igényű tanulók, nevelés-oktatás, integráció, testnevelés

Kutatásunk általános célja, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók inklúzív oktatásáról a testnevelés területén új ismeretek feltárásával, a már meglévő tudásunk pontosabbá tételével, elmélyítésével hozzájáruljunk az inklúzív, -szegregált vagy integrált nevelés-oktatás-, pedagógiai tevékenység eredményességének növeléséhez. Ebben a folyamatban kiemelkedő szerepe van a testnevelő tanárnak, akinek szembe kell néznie az új kihívásokkal, aki hozzáállásával, attitűdjével befolyásolni tudja a pedagógiai tevékenység sikerességét, mivel az integráció hatékonyságában nagy szerepet játszik, mint pedagógus azáltal, hogy elfogadja vagy elutasítja a sajátos nevelési igényű gyermekek integrációját. Célunk tehát megismerni a testnevelés tanítás jelenlegi gyakorlatának jellegzetességeit, sajátosságait, a testnevelő tanárok véleményei alapján. A szakemberek körében kérdőíves kutatást végeztünk (N=433), akik szegregált és integrált intézményekben tanítanak. Arra kerestük a választ, hogy milyen elméleti ismeretekkel és gyakorlati tapasztalattal rendelkeznek az SNI-s tanulók testnevelés tanításában, sportjában? AA kérdőív eredményeit spss statisztikai program segítségével dolgoztuk fel, az összefüggés vizsgálatot (chi négyzet próbával) a szegregált és integrált intézményben tanító testnevelők eredményeinek összehasonlításában ismertettük.

A Vezetés 4.0 felé: az Ipar 4.0 menedzserei támogatási és fejlesztési igényeinek megértése

Towards Leadership 4.0: understanding the support and development needs of Industry 4.0 managers

Molnár Mills Eszter, Formium Development

Kapcsolattartó: Molnár Mills Eszter, eszter.molnar-mills@formium.co.uk

Kulcsszavak: *Leadership 4.0, vezető fejlesztés, vezetői jellemzők, változáskezelés, erősségek*

While a flexible, committed and skilled workforce and leadership is required for successful implementation of practices and methods identified with Industry 4.0 the challenges posed by these human elements have received less attention than operational and technological factors.

To develop a conceptual framework for managers' development and support needs questionnaires and interviews were undertaken with managers working in sectors with Industry 4.0 adoption. Respondents rated the importance of Guzman et al's (2020) ten characteristics for successful Industry 4.0 leadership, and assessed the importance of workforce and non-workforce obstructing factors outlined in Nagy et al (2018).

Strengths have been generally found to support development of skills and behaviour, but their value in supporting leadership and organisational adaptation to Industry 4.0 is as yet unknown. This research therefore identifies the extent to which managers perceive the value of strengths, and what additional support they require for successful adoption of Industry 4.0 working practices.

Early results suggests that the needs of managers are diverse and unique to their specific role and company. Therefore leaders and Change Managers will require bespoke and individualised solutions to address the workforce and management challenges to Industry 4.0.

(Előadás magyarul vagy angolul)

Élelmiszergyártó vállalatok klaszteranalízise a digitális átalakulás tükrében

Cluster analysis of food companies in the light of digital transformation

*Erdei Edina, Ihrig Károly Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola
Kapcsolattartó: Erdei Edina, edina.erdei92@gmail.com*

Kulcsszavak: *Ipar 4.0, Kaiser-Meyer-Olkin, belső konzisztencia, eredményesség*

Az Ipar 4.0 technológiák napjaink egyik kiemelkedő kutatott témája, hiszen egyre fontosabbá vált a minőség, rugalmasság és gyorsaság előtérbe helyezése, valamint a fogyasztói igények növekvő kielégítése. A tanulmány célja az Ipar 4.0 eszközök beruházásainak támogató és akadályozó tényezőinek feltárása, az Ipar 4.0 eszközök előnyeinek és hátrányainak ismertetése, valamint annak pozitív és negatív hatásainak vizsgálata a vállalatok eredményességének és hatékonyságának szempontjából.

A kérdőíves megkérdezés 2019 és 2020 között történt jellemzően online szakmai rendezvényeken, valamint személyes és telefonos megkeresések által. A kérdőíves felmérés során Magyarország élelmiszeripari gyártó vállalatainak véleményére és adatainak feltárására törekedtem. A gyűjtött adatok feldolgozása során statisztikai módszereket alkalmaztam. Kutatásomban belső konzisztencia mérést, kereszttábla-elemezést, Kaiser-Meyer-Olkin tesztet és Anti-image mátrixot alkalmaztam.

Kutatásom során megállapítottam, hogy az informatikai beruházások használatakor nő a termelés, ezáltal pedig a bevétel és a nyereség, valamint magasabb minőség és teljesítmény érhető el az új eszközök bevezetésével. A vállalatok termelésében az innováció és az eredményesség a jövőben is központi kérdés lesz, a különböző publikációk és viták pedig hozzájárulnak ahhoz, hogy ezen területek elméleti és gyakorlati fejlesztése tovább folytatódjon.

Előnyök és hátrányok az elektromos autózáshoz kapcsolódóan; az emisszió és az új piaci trendek vizsgálata

Advantages and disadvantages related to electric car use; research of the emission and the recent market trends

Németh Kevin, -

Kapcsolattartó: Németh Kevin, nemethkevin2000@gmail.com

Kulcsszavak: *emisszió, fenntarthatóság, autóipar, elektromosság*

A bolygónk alternatív megoldásokkal törekszik a közlekedés környezetbarátabbá tételére, amelyhez kapcsolódóan megfigyelhető volt az elmúlt években, hogy a fogyasztók attitűdjei jelentősen megváltoztak az autóvásárlások kapcsán. Ezt vizsgálva elmondhatjuk, hogy a globális autópiacon egyik legmeghatározóbb tényezőjévé kezdtek válni az elektromos autók.

Előadásomban ezt a kérdéskört szeretném részletesebben bemutatni, mely során mélyebb betekintést nyújtanék az ilyen típusú járművek piaci trendjeibe, előnyeibe és hátrányaiba. Ennek megvalósításához elsősorban szekunder és primer adatfeldolgozást végeztem. Vizsgálataimból kiderül, hogy a globális üvegházhatású gázok közel 25 százaléka a közlekedésnek köszönhető, melynek 72 százaléka közúton történik. Így tehát elmondhatjuk, hogy elektromos autókkal jelentősen csökkenthető a károsanyag-kibocsátás.

Christopher Buchal egyik vizsgálatában azonban rámutatott arra, hogy egyes területeken az elektromos autók akár 11-28 százalékkal jobban terhelhetik a környezetet, mint a hagyományos robbanómotoros autók. Ez úgy lehetséges, hogy külön választjuk a közvetlen és a közvetett kibocsátást. Az elektromos járművek emissziójánál ugyanis elmondható, hogy a közvetlen kibocsátás nulla, viszont a közvetett szennyezés sok helyen kiugróan magas az áramtermeléshez kapcsolódóan. Célkitűzésem tehát, hogy valódi képet adjak arról, hogy megéri-e áttérni elektromos autókra, illetve javaslataim ismertetése a jövőt tekintve.

Journal of Labour Economics - A technológiai fejlődés oldaláról

Journal of Labour Economics - From the point of view of technological development

Boros József, Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar

Kapcsolattartó: Boros József, boros.jozsef@econ.unideb.hu

Kulcsszavak: *technológiai, munkaerőpiac, Journal of Labour Economics*

Vizsgálatom fókuszában a technológiai újításoknak, innovatív megoldásoknak a munkaerőpiac szerkezetére kifejtett hatása volt, különös tekintettel az, hogy ezen új megoldások hogyan jelennek meg a tudományos publikációkban. Egy kiválasztott vezető nemzetközi munkaerő-piaci folyóirat 2000-2020. között megjelent összes cikkében végeztem tartalomelemzési kutatást. Célom az volt, hogy a technológiai fejlődésre utaló 8 különböző szó és kifejezés (úgy mint a technológia, az innováció, a digitalizáció, a számítógép, az automatizáció, a robotizáció, a mesterséges intelligencia és a gépi tanulás) megjelenési gyakoriságát és tendenciáját végig nézve képet alkossak arról, hogy a Journal of Labour Economics publikációs fókuszában milyen szerepet játszik a fejlődő technológia. Hipotéziseim szerint a cikkek többségében fellelhető valamilyen technológiai fejlődésre utaló kifejezés, illetve a technológiai fejlődéssel kapcsolatos kifejezések megjelenése az évek előrehaladtával növekszik.

Magyar futball klubok gazdasági működése nemzetközi összehasonlításban 2017-2019

Economic operation of Hungarian football clubs in international comparison 2017-2019

Bács Bence András, Bács Zoltán, Bácsné Bába Éva, DE GTK

Kapcsolattartó: Dr. Bácsné Prof. Dr. Bába Éva, bacsne.baba.eva@econ.unideb.hu

Kulcsszavak: klubfutball, bevétel szerkezet, jövedelem, játékos transzfer

A sportágazat legprofesszionálisabban, és legprofitorientáltabban működő szektora Európában a futball szektor. Az ágazat nemzetközi összefoglaló elemzései az utóbbi 20 év viszonylatában folyamatos bevétel emelkedést mutatnak. Az igazi fordulat az európai klubfutball jövedelmezőségét tekintve mégis 2017 volt, amikor is az európai top bajnokságokban játszó klubok aggregát eredménye nyereségként realizálódott. Már nemcsak a Big Five bajnokság, de összességében az európai klubfutball profitabilitása bizonyosodott be. A labdarúgó csapatokat működtető társaságok esetében a játékos transzferrel kapcsolatos trendek alapvetően meghatározzák a bevételeket. A növekvő átigazolási nyereség „pénzügyi önelégültséghez” is vezethet, a klubok bérköltiségei Európában emelkednek. A bérinfláció 2018-ban összesen 1,2 milliárd eurót tett ki, meghaladva a klubok 1,0 milliárd eurós teljes bevétel-növekedését. Emellett a futball klubok bevétel szerkezetében is jelentős átstrukturálódás figyelhető meg. A tv közvetítési jogok bevétele a mérkőzésnap, a szponzori és UEFA bevételeket jelentősen megelőzik növekedési ütemükben. Ezek a jelenségek a labdarúgás gazdasági környezetének jelentős átalakulására irányítják a figyelmet, amellyel még a nagy, nemzetközi porondon sikeres kluboknak is kihívás szembe nézni. Azt, hogy hogyan alkalmazkodnak az állandóan változó gazdasági környezethez a magyar futball társaságok dokumentum elemzés segítségével mutatjuk be.

Az online edzésekben rejlő lehetőségek a fitness edzők és fitness fogyasztók nézőpontjából

The potential of online workouts from the perspective of fitness trainers and fitness consumers

Bartha Éva Judit, Szalánczi Zoltán, Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Sportgazdasági és -menedzsment Intézet

Kapcsolattartó: Bartha Éva Judit, bartha.eva.judit@econ.unideb.hu

Kulcsszavak: *fitness szektor, fitnessedzők, fitness fogyasztók, online edzések*

A fizikai aktivitás jelentősége mind a fizikai, mind a mentális egészség szempontjából megkérdőjelezhetetlen. A szabadidő sportolók számára a mindennapos edzések közkedvelt helyszínének tekinthetők a fitnesstermek, és nagy népszerűségnek örvendenek a szakképzett edzők által irányított órák, akár személyi akár csoportos edzésekről van szó. A világszerte megfigyelhető trendnek megfelelően a fitness edzésekkel szemben is növekvő elvárás, hogy minél egyszerűbben, minél több formában, a kötött helyszínektől függetlenül is lebonyolíthatók legyenek. Vizsgálatunk célkitűzése ezért az, hogy feltérképezzük, mennyire jellemző az online edzések elterjedtsége a fitness szektorban dolgozó edzők körében, valamint a fitness fogyasztók oldaláról mekkora az érdeklődés az online mozgásformák iránt. Eredményeink azt tükrözik, hogy az ilyen edzések iránt jelentős igény mutatkozik meg, még ha nem is válthatja fel teljesen a személyes jelenléttel zajló órákat. Kiegészítésként, valamint olyan célcsoportoknak, akiknek fontos, hogy bárhol, bármikor végezhető mozgásformát találjanak, ideális lehetőséget nyújt az online tér a rendszeres fizikai aktivitás gyakorlására.

A kutatás elkészítését a GINOP-2.3.2-15-2016-00005 számú projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósult meg.

Családi állapot és munkaerő-piaci sikeresség Magyarországon

Marital status and labor market success in Hungary

Kun András István, Debreceni Egyetem

Kapcsolattartó: Kun András István, andras.kun@econ.unideb.hu

Kulcsszavak: *családi állapot, házassági prémium, munkaerőpiac*

A családi, illetve párkapcsolati viszonyok és a munkaerő-piaci kimenetek közötti összefüggés léte a nemzetközi irodalomban jó ismert. A legtöbbet vizsgált ide tartozó jelenség a „férfiak házassági prémiuma” amely a házas férfiak kereseti előnyét jelenti a nem házas, egyéb jellemzőikben megegyező férfitársaikhoz viszonyítva. Jelen előadás hazai szekunder adatokat elemezve jár utána, hogy Magyarországon is előnyben vannak-e azok (kitérve külön férfiakra és nőkre), akik szorosabb párkapcsolatban élnek. Vagyis nem csupán a házasok (adatbázistól függően ide értve a bejegyzett élettársi kapcsolatban élőket is) és nem házasok, de az elváltak, özvegyek, illetve élettársi kapcsolatban élők csoportjai is összehasonlításra kerülnek. A vizsgálat fókuszába a rendelkezésre álló adatok adta viszonylag szűkös lehetőségek miatt nem a kereseti, hanem a részvételi, foglalkoztatottsági, munkanélküliségi adatok, vagy a fő munkaerő-piaci mutatók kerülnek. A felhasznált adatok a 2001-es és 2011-es népszámlálásból, mint a máig legteljeskörűbb adatfelvételekből és a European Social Survey magyarországi felméréséből származnak.

Esettanulmány építőipari szervezetek megváltozott társadalmi helyzetre vonatkozó megfeleléségi, minőségügyi megoldásairól

Case study about compliance, quality solutions of building establishments in changed social situation

Györök László, Óbudai Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Kar
Kapcsolattartó: Györök László, gyorok.laszlo@gmail.com

Kulcsszavak: Építés, megváltozott helyzet, megfeleléség, minőség

Kicsit több mint egy éve annak, hogy közvetlen környezetünk egy része egészségünkre veszélyt jelenthet. Az addig kiegyensúlyozottnak tartott életkörülményünk keretében hirtelen jelentős fordulat következett be, majd nemsokára fennakadások keletkeztek termékekhez és szolgáltatásokhoz hozzáférésben, akadozni kezdett a megszokott társadalmi berendezkedésünk elemeit jelentő egyes munkahelyek, szervezetek működése is. Közülük bizonyosak tevékenységében, függetlenül méretüktől, profithoz való viszonyuktól, illetve a magán, az önkormányzati vagy az állami szférához tartozásuktól, csak átmeneti korlátozásokat lehetett tapasztalni, ugyanakkor másoknál akár hosszabb távon részleges vagy nagymértékű fennakadások következtek be.

Az átalakult társadalmi helyzet során minőségmenedzsment rendszert használó egyúttal teljesítőképességükben változott építési szervezetek között megtalálhatók olyanok is, amelyek bizalomkeltő célú kommunikációjában az szerepel, hogy egyrészt folyamatosan fejlesztenek, másrészt továbbra is képesek minőségi színvonalú szolgáltatás nyújtására, termék gyártására, miközben folyamataiknak, teljesítményüknek már a megfelelő szinten tartása is komoly erőfeszítést jelent. Tárgyi esettanulmány építési szervezetek megváltozott társadalmi helyzetre vonatkozó megfeleléségi, minőségügyi megoldásairól néhány aktualitás bemutatására vállalkozik.

A vezető stílusa - Viselkedési modellek alkalmazása a köznevelési intézményvezetésben

Management Styles - Applying Behavior Models in School Administration

Dr. Horváth Endre, Gábor Dénes Főiskola

Kapcsolattartó: Dr. Horváth Endre, horvathe@gdf.hu

Kulcsszavak: viselkedési modellek, intézményvezetés, konfliktuskezelés, motiváció, mutatószámok

A szervezeti tervezés és döntéshozatal ezen a hat szinten történik: stratégiák, célkitűzések, folyamatok és eljárások, tevékenységek, feladatok, valamint műveletek. A viselkedési közgazdaságtan a pszichológián alapszik, és célja, hogy megmagyarázza a szervezetek működését. Hogyan lehet a szervezetekben megjelenő emberi viselkedést leíró és magyarázó különálló modelleket összekapcsolni? A vezető stílusára összpontosítva hét hipotézist fogalmaztam meg:

H1. Intézményvezetői szinten az egyes (DISC) viselkedéstípusok közül leginkább a befolyásoló (barátságos) típus alkalmazása szükséges.

H2. Intézményvezetői szinten az egyes (TA) én-állapotok alkalmazása közül leginkább a felnőtt állapot alkalmazása szükséges.

H3. Intézményvezetői szinten az egyes kommunikációs stílusok alkalmazása közül (OK-OK keretben) leginkább az asszertív stílus alkalmazása szükséges.

H4. Intézményvezetői szinten az egyes (TKI) hozzáállások közül a konfliktuskezelésben leginkább az együttműködő hozzáállás alkalmazása szükséges.

H5. Intézményvezetői szinten az egyes (SL) helyzetfüggő vezetési stílusok közül leginkább a delegáló stílus alkalmazása szükséges.

H6. Intézményvezetői szinten az egyes (BSC) mutatószámok közül leginkább a tanulói elégedettség mérésének alkalmazása szükséges.

H7. Intézményvezetői szinten az egyes (Herzberg-féle) higiénés és motivációs faktorok közül leginkább a státusz és siker(élmény) alkalmazása szükséges.

Vállalatvezetés hatékony agilis és vállalkozói szemlélettel.

Corporate management with an effective agile and entrepreneurial approach.

Galambos Tímea, Egyéni vállalkozó

Kapcsolattartó: Galambos Tímea, timea.galambos23@gmail.com

Kulcsszavak: *Vezetés, Vezető, Hatékony, Agilis, Vállalkozói szemlélet*

Folyamatosan változnak a vezetőkkel szembeni elvárások, a technológiai fejlődés és piaci viszonyok és a felnövekvő, a munkapiacra belépő új generációk más igényei miatt az emberi kapcsolatok még erőteljesebbé és meghatározóvá válnak a hatékony és hatásos vezetés terén. Ezért át kell alakítsuk a vezetői megközelítésünket és hozzáállásunkat, amelyben agilisak, innovatívak és hatékonyak lehessünk, hogy olyan céget alakítsunk ki, amelyek sikeresen tudjanak működni ebben az állandóan változó, felgyorsult környezetben. A célom, hogy rámutassak ebben a felgyorsuló piaci és digitális környezetben, hogy milyen kompetenciákkal, tudással kell rendelkezzen egy agilis és vállalkozó szemléletű vezető. Agilis és vállalkozói szemléletű vezetőnek lenni annyit jelent, hogy tudják hogyan teremtsenek és erősítsenek kapcsolatot az érdekelt felekkel (Tulajdonos, részvényes, ügyfelek, beszállítók, alvállalkozók, hatóság stb.), saját csapatukkal, munkatársaikkal.

A COVID-19-járvány foglalkoztatási és gazdasági hatásainak bemutatása Szabolcs-Szatmár-Bereg megye autóiparban tevékenykedő vállalatoknál

Presentation of the employment and economic effects of the COVID-19 epidemic among the companies operating in the automotive industry

Béresné dr. Mártha Bernadett, Maklári Eszter, DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet
Kapcsolattartó: Béresné Dr. Mártha Bernadett,
beresne.martha.bernadett@econ.unideb.hu

Kulcsszavak: autóipar, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, pandémia, mérlegtételek, munkarendváltás

A 2020 tavaszán megjelenő COVID-19-járvány szinte a világ minden pontján jelentős gazdasági, társadalmi változásokat hozott. Kutatómunkánk során a koronavírus gazdasági és foglalkoztatási hatásait vizsgáltuk Szabolcs-Szatmár-Bereg megye autóiparban tevékenykedő vállalatainak körében. A szekunder adatgyűjtés mellett primer kutató munka során a megyében lévő autóipari vállalatok gazdasági vezetőivel és munkavállalóival kérdőíves felméréseket és mélyinterjúkat készítettünk. Munkánk során kiemelt figyelmet fordítottunk arra, hogy felmérjük milyen változásokat hozott a pandémia a vállalatok mérlegtételeinek, forgalmának alakulásában, hogyan érintette meglévő hitelek visszafizetési kötelezettségeinek, valamint hitel- illetve támogatásfelvételi hajlandóságainak az alakulását. Emellett vizsgáltuk azt is, hogy a járványügyi intézkedések milyen hatással voltak a munkavállalók munkavégzésének módjára, a számukra nyújtott juttatások értékének alakulására.

A COVID-19-járvány gazdasági és társadalmi hatásai az elmúlt egy évben az Európai Unióban, különös tekintettel Magyarországra

The economic and social effects of the COVID-19 epidemic in the European Union over the past year, especially in Hungary

Béresné dr. Mártha Bernadett, Maklári Eszter (ő lesz az előadó), DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet

Kapcsolattartó: Béresné Dr. Mártha Bernadett, beresne.martha.bernadett@econ.unideb.hu

Kulcsszavak: Covid-19, Európai Unió, Magyarország, társadalmi-, gazdasági hatások

A 2020-as év elején megjelenő COVID-19 járvány világszerte nagy változásokat hozott minden ország életében. Tanulmányunkban – egy év távlatában – a koronavírusnak a gazdasági szektorokban megjelenő gazdasági és társadalmi hatásait és azok következményeit foglaljuk össze mind az Európai Unió, mind pedig hazánk vonatkozásában. A járványügyi intézkedések hatására bizonyos szektorok szerepe visszaszorult, míg más ágazatok hatalmas fejlődésen mentek keresztül. A távmunka elterjedése, a turizmus, a vendéglátás és a szórakoztatóipar hanyatlása a lakosság magatartásának a megváltozásához vezetett. A pandémia időszakában bekövetkezett változások a vagyoni egyenlőtlenségek növekedéséhez vezettek. A fogyasztók értékrendjének és jövedelmi helyzetének az átalakulása a nemzetgazdaság valamennyi ágazatában érezteti hatását. Felmerül a kérdés: a hanyatló félben lévő vállalatok vajon mikorra lesznek képesek talpra állni, a járvány előtti gazdálkodásukra jellemző nyereséget képesek lesznek-e elérni, és ha igen, akkor mikor?

A világjárvány hatása a munkaerő-piaci változásra Erdélyben és Magyarországon

The effect of the pandemic on the labor market change in Transylvania and Hungary

Dr. Reicher Regina Zsuzsánna, Dr. Kádár Beáta, Óbudai Egyetem

Kapcsolattartó: Dr. habil. Reicher Regina Zsuzsánna, reicher.regina@kgk.uni-obuda.hu

Kulcsszavak: *COVID 19, járvány, gazdasági hatás, szakterületek változása*

A COVID 19. hatására kialakult világjárvány és az ebből fakadó gazdasági és társadalmi hatás a világ tudóstársadalmát szinte minden tudományterületen mozgósította. Az egyes országok vezetői olyan kihívással találták szembe magukat, amelyre hosszú évtizedek óta nem volt példa. A globális járvány mélyreható változásokhoz vezethet az erőviszonyokban, a gazdasági műveletekben és a munkaerőpiacon. A kísérő intézkedések pedig rengeteg változást hoztak a mindennapjainkba. Bár Románia körmánya tett néhány intézkedést a gazdaság összeomlásának elkerülése érdekében, a szakértők nem tartották ezeket elég hatékonynak. Kérdőíves kutatásunkban azt vizsgáljuk, hogy a magyar és az erdélyi magyar válaszadók hogyan látják a kialakult helyzet várható gazdasági hatásait az egyes gazdasági ágazatokra. Általános-e a negatív attitűd vagy egyes csoportok másképpen élik meg a jelenlegi helyzetet.